

Centrum pro výzkum
toxických látek
v prostředí

Strategie udržitelného rozvoje ve světě, EU a ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace a rozšíření výuky zaměřené na problematiku životního prostředí na PŘF MU (CZ.1.07/2.2.00/15.0213)
spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Co je (trvale) udržitelný rozvoj?

Sustainable development

Co je (trvale) udržitelný rozvoj?

Trvale udržitelný rozvoj je **komplexní soubor strategií**, které umožňují pomocí **ekonomických nástrojů** uspokojit **sociální potřeby lidí**, materiální i duchovní, při respektování **environmentálních limitů**.

Ivan Rynda

HDI x EF

Sever x Jih

Globální úroveň

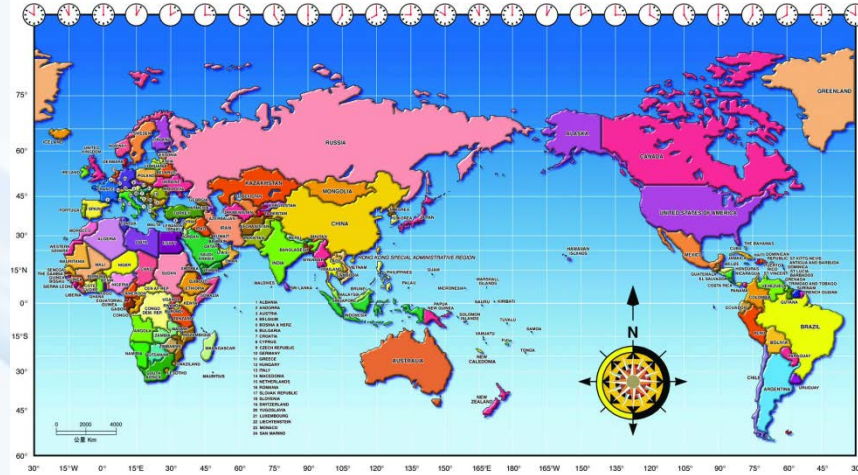
- stěžejní dokumenty:

Deklarace o životním prostředí a rozvoji (1992)

Agenda 21 (1992)

Johannesburská deklarace o udržitelném rozvoji (2002)

Implementační plán z Johannesburgu (2002)

Deklarace o životním prostředí a rozvoji (1992)

- přijata na konferenci v Riu de Janeiro 1992
- základní dokument definující udržitelný rozvoj, který formuluje 27 zásad udržitelného rozvoje
- *Rio declaration on environment and development*

DEKLARACE Z RIO DE JANEIRA O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ A ROZVOJI (1992)

Preambule

Konference OSN o životním prostředí a rozvoji, která se sešla v Rio de Janeiru ve dnech 3. – 14. června 1992, potvrzující Deklaraci konference OSN o životním prostředí přijatou ve Stockholmu 16. června 1972 a ve snaze na tuto deklaraci navázat, s cílem vytvořit nové a spravedlivé partnerské vztahy v globálním měřítku, novou úroveň spolupráce mezi státy, klíčovými sférami společnosti a lidem, hledajíc cestu k mezinárodním dohodám, které by respektovaly zájmy všech lidí a chránily nedělitelnost globálního spojení životního prostředí a rozvoje, uznávajíc nedělitelnost a vzájemnou závislost všeho na Zemi, která je naším domovem, prohlašuje, že:

Vybrané zásady

Zásada 3

Právo na rozvoj musí být naplňováno tak, aby odpovídalo potřebám **současných a budoucích generací**, pokud jde o stav životního prostředí.

Vybrané zásady

Zásada 3

Právo na rozvoj musí být naplňováno tak, aby odpovídalo potřebám **současných a budoucích generací**, pokud jde o stav životního prostředí.

Zásada 7

... Vzhledem k odlišné míře, jíž státy přispívají ke globálnímu zhoršení stavu ŽP, mají tyto státy **společnou, ale diferencovanou zodpovědnost**...

Vybrané zásady

Zásada 3

Právo na rozvoj musí být naplňováno tak, aby odpovídalo potřebám **současných a budoucích generací**, pokud jde o stav životního prostředí.

Zásada 7

... Vzhledem k odlišné míře, jíž státy přispívají ke globálnímu zhoršení stavu ŽP, mají tyto státy **společnou, ale diferencovanou zodpovědnost**...

Zásada 15

Státy musejí za účelem ochrany životního prostředí přijímat podle svých schopností **preventivní přístupy**. Tam, kde hrozí vážná nebo nenapravitelná škoda, nesmí být **nedostatek vědecké jistoty zneužit** pro odklad účinných opatření, která by mohla zabránit poškození ŽP (*viz další přednáška*)

Vybrané zásady

Zásada 3

Právo na rozvoj musí být naplňováno tak, aby odpovídalo potřebám **současných a budoucích generací**, pokud jde o stav životního prostředí.

Zásada 7

... Vzhledem k odlišné míře, jíž státy přispívají ke globálnímu zhoršování stavu ŽP, mají tyto státy **společnou, ale diferencovanou zodpovědnost**...

Zásada 15

Státy musejí za účelem ochrany životního prostředí přijímat podle svých schopností **preventivní přístupy**. Tam, kde hrozí vážná nebo nenapravitelná škoda, nesmí být **nedostatek vědecké jistoty zneužit** pro odklad účinných opatření, která by mohla zabránit poškození ŽP (*viz další přednáška*)

Zásada 16

...náklady související se znečištěním by měl v zásadě **nést znečišťovatel**...

Agenda 21 (1992)

- dokument navazující na Deklaraci z Ria
- „**vyčerpávající definice TUR**“
- ve 40 kapitolách obsahuje asi **2500 návrhů** na konkrétní činnosti, které slouží k prosazování TUR v praxi
- klíčová role zapojení (a respektu *Major groups*)

1. Women
2. Children and Youth
3. Indigenous Peoples
4. Non-governmental organizations (NGOs)
5. Local Authorities
6. Workers and Trade Unions
7. Business and Industry
8. Scientific and technological Community
9. Farmers

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

1) **sociální a ekonomický rozměr:**

- mezinárodní spolupráce při urychlování udržitelného rozvoje v **rozvojových zemích** a související domácí politika;
- boj proti **chudobě**;
- změna vzorů **spotřeby**;
- dynamika **demografického růstu** a udržitelnost;
- ochrana a podpora **lidského zdraví**;
- podpora udržitelného rozvoje **lidských sídel**;
- integrace životního prostředí a rozvoje do **rozhodování**;

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

2) uchovávání a šetrné využívání zdrojů

- ochrana **atmosféry**;
- integrovaný přístup k hospodaření s územními **zdroji**;
- boj proti **odlesňování**;
- boj proti **desertifikaci** a suchu;
- udržitelný rozvoj **horských** oblastí;
- podpora udržitelného rozvoje **zemědělství** a **venkova**;
- uchování **biodiverzity**;
- environmentálně šetrnější využívání **biotechnologií**;

- ochrana **oceánů**, racionální využívání jejich živých **zdrojů**
- ochrana kvality a zásob **sladkovodních zdrojů**;
- environmentálně šetrnější nakládání s **toxickými** chemickými látkami + prevence jejich nezákonné mezinárodní přepravy
- env. šetrnější nakládání s **nebezpečnými odpady**, včetně prevence jejich nezákonné mezinárodní přepravy;
- env. šetrnější nakládání s **pevnými odpady** a otázky související s **tekutými odpady**;
- bezpečné a env. šetrnější nakládání s **radioaktivními odpady**

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

3) posilování role hlavních skupin

- opatření pro zapojení **žen** do udrž. a spravedlivého rozvoje;
- **děti a mládež** v udržitelném rozvoji;
- uznání a posilování úlohy **domorodých obyvatel**
- posilování úlohy **nevládních organizací**
- iniciativy **místních úřadů** na podporu agendy 21;
- posilování úlohy **pracujících** a jejich odborových organizací;
- posilování úlohy **podnikání, obchodu a průmyslu**;
- **vědecká a technická obec**;
- posilování úlohy **zemědělců**;

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

4) implementace

- finanční zdroje a mechanismy;
- transfer environmentálně šetrnějších technologií,
- úloha vědy v udržitelném rozvoji;
- podpora vzdělávání, veřejného povědomí a odb. školení;
- národní mechanismy a mezinárodní spolupráce při vytváření potenciálu v rozvojových zemích;
- mezinárodní institucionální uspořádání;
- mezinárodní právní nástroje a mechanismy;
- informace pro rozhodování.

Příklady konkrétních návrhů

Agenda 21

/ ČÁST I. SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ ROZMĚR

// Změna vzorů spotřeby

//// Činnosti

Činnosti

(a) Podněcování větší efektivity využívání energie a zdrojů

4.18. Snižování množství energie a materiálů potřebných na jednotku produkce zboží nebo služeb může přispět jak ke zmírnění environmentálního zatížení, tak i ke zvýšení ekonomické a průmyslové produktivity i konkurenceschopnosti. Vlády ve spolupráci s průmyslem by proto měly zintenzívnit úsilí o ekonomicky efektivní využívání energie a zdrojů i o environmentálně šetrnější způsoby tohoto využívání, a to:

- (a) podporou šíření existujících environmentálně šetrnějších technologií;
- (b) podporou výzkumu a vývoje environmentálně šetrnějších technologií.
- (c) pomáháním rozvojovým zemím tyto technologie efektivně využívat a rozvíjet technologie vhodné pro jejich specifické podmínky.
- (d) stimulováním environmentálně šetrnějšího využívání nových a obnovitelných zdrojů energie.
- (e) stimulováním environmentálně šetrnějšího a udržitelného využívání obnovitelných přírodních zdrojů.

- konkrétní realizace – např. program Zelená úsporám

Agenda 21

/ ČÁST I. SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ ROZMĚR

// Změna vzorů spotřeby

//// Činnosti

(d) Poskytování příkladu prostřednictvím státních nákupů

4.23. Vlády samy také hrají při spotřebě určitou úlohu, zejména v zemích s významným postavením státního sektoru v ekonomice, a mohou výrazně ovlivňovat jak korporativní rozhodnutí, tak i uvědomění veřejnosti. Měly by proto přezkoumat zaměření nákupů svých úřadů a oddělení, a kde to bude možné, zlepšit environmentální obsah státní zásobovací politiky, a to bez předsudků vůči principům mezinárodního obchodu.

- např. používání recyklovaného papíru u Ombudsmana

Country Life, s.r.o.
Nenačovice 87
266 01 Beroun 1
www.countrylife.cz

kontaktní osoba projektu:
Lubomíra Chlumská
mobil: 739 630 073
info@bioskoly.cz

www.bioskoly.cz
zavádění biopotravin do škol

kontaktní osoba pro média:
Karel Merhaut
mobil: 723 573 738
biocit@ecn.cz

Tisková zpráva

(16. 11. 2011)

Projekt „Bioškoly“ představuje výsledky dvouapůletého úsilí odzkoušet systém využití potravin v kvalitě BIO ve školním stravování • Přínos i bariéry jejich uplatnění ve stravě dětí mapovala celostátní konference. nabízející téma k diskusi i politikům a celé společnosti

Johannesburská deklarace o udržitelném rozvoji (2002)

- cílem Summitu nebylo uzavírání nových závazků či formulování nových koncepcí, ale **hledání cest jak splnit závazky z Ria** (1992 – *Earth Summit*)
- Deklarace ve 37 bodech mimo jiné **znovu potvrzuje** závazek z Ria týkající se udržitelného rozvoje a zdůrazňuje nutnost vybudování **humánní, spravedlivé a pozorné globální společnosti**, realizace společných opatření, jakož i společné odpovědnosti vůči budoucím generacím

Johannesburg Declaration on Sustainable Development

Implementační plán (2002)

- přijat také na konferenci v Johannesburgu
- věnuje se realizací udržitelného rozvoje, a má celkem 170 bodů rozdělených do následujících oddílů:

I. Úvod

II. Vymýcení chudoby

III. Změna neudržitelných vzorců spotřeby a výroby

IV. Ochrana a řízení základny přírodních zdrojů

V. Udržitelný rozvoj v globalizujícím světě

VI. Zdraví a udržitelný rozvoj

VII. Udržitelný rozvoj **malých ostrovních států**

VIII. Udržitelný rozvoj **Afriky**

IX. Další regionální iniciativy

X. Prostředky implementace

XI. Institucionální rámec pro udržitelný rozvoj

Úroveň Evropské unie

- stěžejní dokumenty:

Udržitelná Evropa pro lepší svět: Strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj (EU SDS) (2001)

Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (2006)

Evropa 2020 (2010)

Udržitelná Evropa pro lepší svět: Strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj

- **první strategie** udržitelného rozvoje EU z roku 2001
- na základě výsledků Johannesburgském summitu o UR byla strategie doplněna o další rozměr: "Směrem ke globálnímu partnerství pro udržitelný rozvoj" který akcentuje roli Evropské unie ve světě při prosazování udržitelného rozvoje
- v této podobě byl v roce 2006 přijat dokument s názvem:

Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (2006)

- dokument identifikuje přetrvávající neudržitelné trendy ve vztahu ke změně klimatu, užití energie, veřejnému zdraví, chudobě a sociálnímu vyloučení, demografickým tlakům a stárnutí společnosti, nakládání s přírodními zdroji, ztrátě biodiverzity, dopravě a užití území
- globálním cílem obnovené strategie je zlepšení života současné generace i generací budoucích cestou vytvoření udržitelných komunit schopných efektivně užívat zdroje a odblokovat ekologický a sociální inovační potenciál nutný k zajištění ekonomické prosperity, ochrany životního prostředí a sociální soudržnosti.

EVROPA 2020

Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění

- desetiletá strategie EU, s cílem je dosáhnout hospodářského růstu, který je:

- **Inteligentní** - prostřednictvím efektivnějšího investování do vzdělávání, výzkumu a inovací.
- **Udržitelný** - díky konkurenceschopnému průmyslu a odhodlání pokročit na cestě směrem k nízkouhlíkové ekonomice.
- **Inkluzivní** - se silným důrazem na tvorbu pracovních míst a snižování chudoby.

EVROPA 2020 – pět cílů

Zaměstnanost:

- zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let.

Výzkum a vývoj:

- investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP EU.

Změna klimatu a udržitelné zdroje energie:

- snížit emise skleníkových plynů o 20 % ve srovnání se stavem v roce 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %.

Vzdělávání:

- snížit míru nedokončení studia pod 10 %; dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva;

- Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení:** snížit o 20 milionů počet lidí žijící v/na pokraji chudoby a sociálního vyloučení

EVROPA 2020 – pět cílů

Zaměstnanost:

- zaměstnat 75 % osob ve věkové k

Výzkum a vývoj:

- investovat do výzkumu a vývoje 3

Změna klimatu a udržitelné zdroje energie

- snížit emise skleníkových plynů o

stavem v roce 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %.

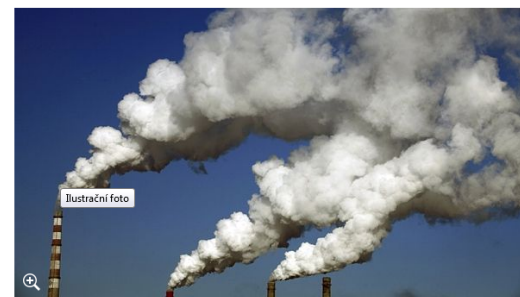
Vzdělávání:

- snížit míru nedokončení studia pod 10 %; dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva;

Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení: snížit o 20 milionů počet lidí žijící v/na pokraji chudoby a sociálního vyloučení

Do roku 2030 sníží EU emise skleníkových plynů o 40 procent

Evropská unie do roku 2030 sníží emise skleníkových plynů nejméně o 40 procent proti úrovni z roku 1990, rozhodl v noci na pátek summit osmadvacítky v Bruselu. Rovněž k roku 2030 se v EU zvýší podíl výroby energie z obnovitelných zdrojů na nejméně 27 procent, nejméně o 27 procent se zvýší energetická účinnost a zároveň se posílí propojení energetických sítí.

pátek 24. října 2014, 5:38

Ilustrační foto
FOTO: Stringer/Reuters

"Nebylo to vůbec jednoduché, ale podařilo se nám dosáhnout spravedlivého řešení" řekl předseda Evropské

EVROPA 2020 – plnění indikátorů celá EU

Indicators	Unit	Period						Target
		2005	2008	2009	2010	2011	2012	
Employment rate - age group 20-64	%	68.0	70.3	69.0	68.6	68.6	(:)	75
Gross domestic expenditure on R&D	%	1.82	1.92(s)	2.02(s)	2.01(s)	2.03(s)	(:)	3
Greenhouse gas emissions	Index 1990 = 100	92	89	83	85	(:)	(:)	80
Share of renewable energy in gross final energy consumption	%	8.5	10.5	11.7	12.5	(:)	(:)	20.0
Primary energy consumption	1 000 tonnes of oil equivalent	1704354	1683452	1596185	1646839	(:)	(:)	1474000
Early leavers from education and training	% of population aged 18-24	15.8	14.8	14.3	14.0	13.5	12.9(e)	10(i)
Tertiary educational attainment	% of population aged 30-34	28.0	31.0	32.2	33.5	34.6	35.5(e)	40(i)
Poverty should be reduced by lifting at least 20 million people out of the risk of poverty or social exclusion								

EVROPA 2020 – cíle pro ČR

Cíle EU / členských států	Míra zaměstnanosti (v %)	Výzkum a vývoj v % HDP	Snížení emisí CO ₂ ²	Obnovitelné zdroje energie	Energetická účinnost – snížení spotřeby energie v mil. tun ropného ekvivalentu	Předčasné ukončování školní docházky v %	Terciární vzdělání v %	Snížení počtu osob ohrožených chudobou či sociálním vyloučením
Hlavní cíl EU	75 %	3 %	-20 % (ve srovnání se stavem v roce 1990)	20 %	20% zvýšení energetické účinnosti odpovídající 368 mil. tun ropného ekvivalentu	10 %	40 %	20 000 000
Odhad EU ³	73,70-74 %	2,65-2,72 %	-20 % (ve srovnání se stavem v roce 1990)	20 %	206,9 mil. tun ropného ekvivalentu	10,30-10,50%	37,50-38,0 %	Výsledek nelze určit vzhledem k rozdílným metodikám členských států
AT	77-78 %	3,76 %	-16 %	34 %	7,16	9,5 %	38 %	235 000
BE	73,2 %	3,0 %	-15 %	13 %	9,80	9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %	3,20	11 %	36 %	260 000
CY	75-77 %	0,5 %	-5 %	13 %	0,46	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1% (pouze veřejný sektor)	9 %	13 %	Není určeno	5,5 %	32 %	Zachovat počet osob ohrožených chudobou či sociálním vyloučením na úrovni z roku 2008 (15,3 % celkové populace) a usilovat o snížení jejich počtu o 30 000
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	38,30	<10 %	42 %	330 000 (dlouhodobě nezaměstnaní)
DK	80 %	3 %	-20 %	30 %	0,83	<10 %	Nejméně 40 %	22 000 (domácnosti s nízkou mírou výdělečné činnosti)
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	0,71	9,5 %	40 %	Snížit procento osob ohrožených chudobou (po zohlednění sociálních transferů) na 15 % (ze 17,5 % v roce 2010)
EL	70 %	Bude zrevidováno	-4 %	18 %	2,70	9,7 %	32 %	450 000
ES	74 %	3 %	-10 %	20 %	25,20	15 %	44 %	1 400 000- 1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	4,21	8 %	42 % (úzká definice v členském státě)	150 000

¹Cíle, jež si členské státy stanovily v dubnu 2011 ve svých národních programech reformem.

²Národní cíle v oblasti snižování emisí vymezené v rozhodnutí 2009/406/ES platí pro emise, jež nejsou předmětem systému pro obchodování s emisemi. Emise obchodované v tomto systému budou ve srovnání se stavem z roku 2005 sníženy o 21 %. Odpovídající celkové snížení emisí bude činit -20 % ve srovnání se stavem z roku 1990.

³Součet cílů jednotlivých členských států.

ZÁKON č. 17/1992 Sb.

o životním prostředí

ve znění zákona č. 123/1998 Sb. a zákona č. 100/2001 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky,
vycházejíc ze skutečnosti, že člověk je spolu s ostatními organismy neoddělitelnou součástí přírody,
připomínajíc si přirozenou vzájemnou závislost člověka a ostatních organismů,
respektujíc přitom právo člověka přetvářet přírodu v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje,
vedomo si své odpovědnosti za zachování příznivého životního prostředí budoucím generacím a
zdůrazňujíc právo na příznivé životní prostředí jakožto jedno ze základních práv člověka,
usneslo se na tomto zákoně:

§1 Účel zákona

Zákon vymezuje základní pojmy a stanoví základní zásady ochrany životního prostředí a povinnosti právnických a fyzických osob při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí a při využívání přírodních zdrojů; vychází přitom z principu trvale udržitelného rozvoje.

§6

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (2010)

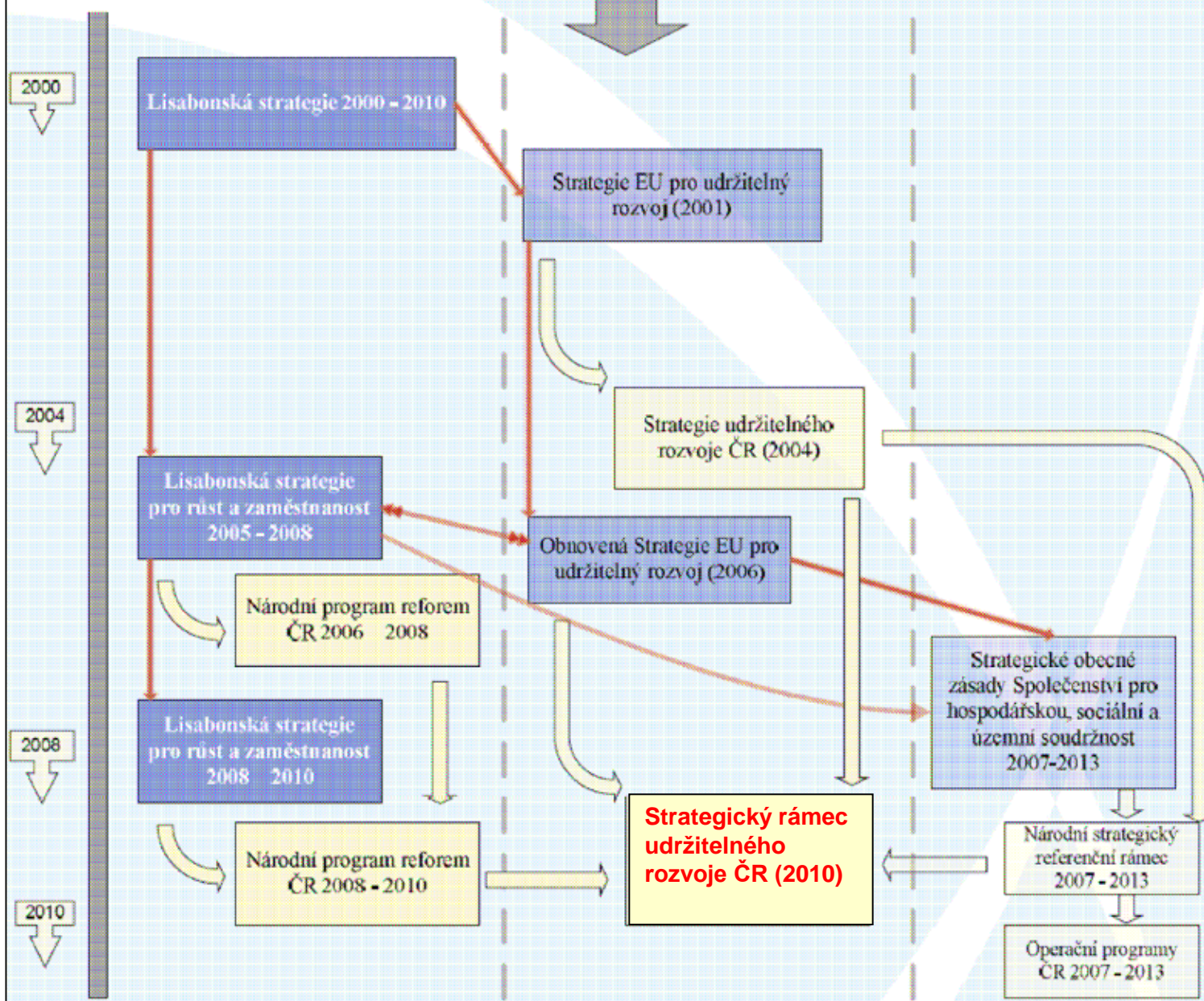
- aktuální stěžejní dokument

- zastřešující dokument pro všechny koncepční dokumenty vypracovávané v ČR (má nadresortní charakter)
- účelem je napomoci provázanosti opatření, cílů a politik
- **stanoví vizi udržitelného rozvoje v ČR**
- **založen na 8 principech, strukturován do 5 prioritních os**

Smlouva o založení Evropského společenství / Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii

8 Principů udržitelného rozvoje

- SRUR ČR stanoví **základní principy UR**, které je nezbytné respektovat při tvorbě **všech navazujících strategií a koncepčních dokumentů**.

- klíčové je dodržovat následující principy (vycházející z Deklarace z Ria a Agendy 21):

- 1) **Princip rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje**
- 2) **Princip soudržnosti a integrace politik a řízení**
- 3) **Princip předběžné opatrnosti**
- 4) **Princip generační a mezigenerační odpovědnosti**
- 5) **Princip rovných příležitostí**
- 6) **Princip partnerství**
- 7) **Princip mezinárodní odpovědnosti**
- 8) **Princip rozmanitosti**

1) Podstatou **principu rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje** je dosažení a zachování dynamické rovnováhy mezi vývojem ekonomické, sociální a environmentální dimenze TUR

2) Princip soudržnosti a integrace politik a řízení

- podporuje politiky a opatření na místní, regionální, národní, ale i na evropské a globální úrovni s cílem zvýšit jejich přínos pro udržitelný rozvoj
- má zajistit, aby důležitá politická rozhodnutí byla vyvážená a respektovala všechny tři pilíře TUR
- součástí je např. koncept proporcionality, tj. potřeba regulace či omezení v dané oblasti je poměřována významem a důležitostí cíle

Princip udržitelného rozvoje ve **stavebním zákoně** (novela 2013) (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu)

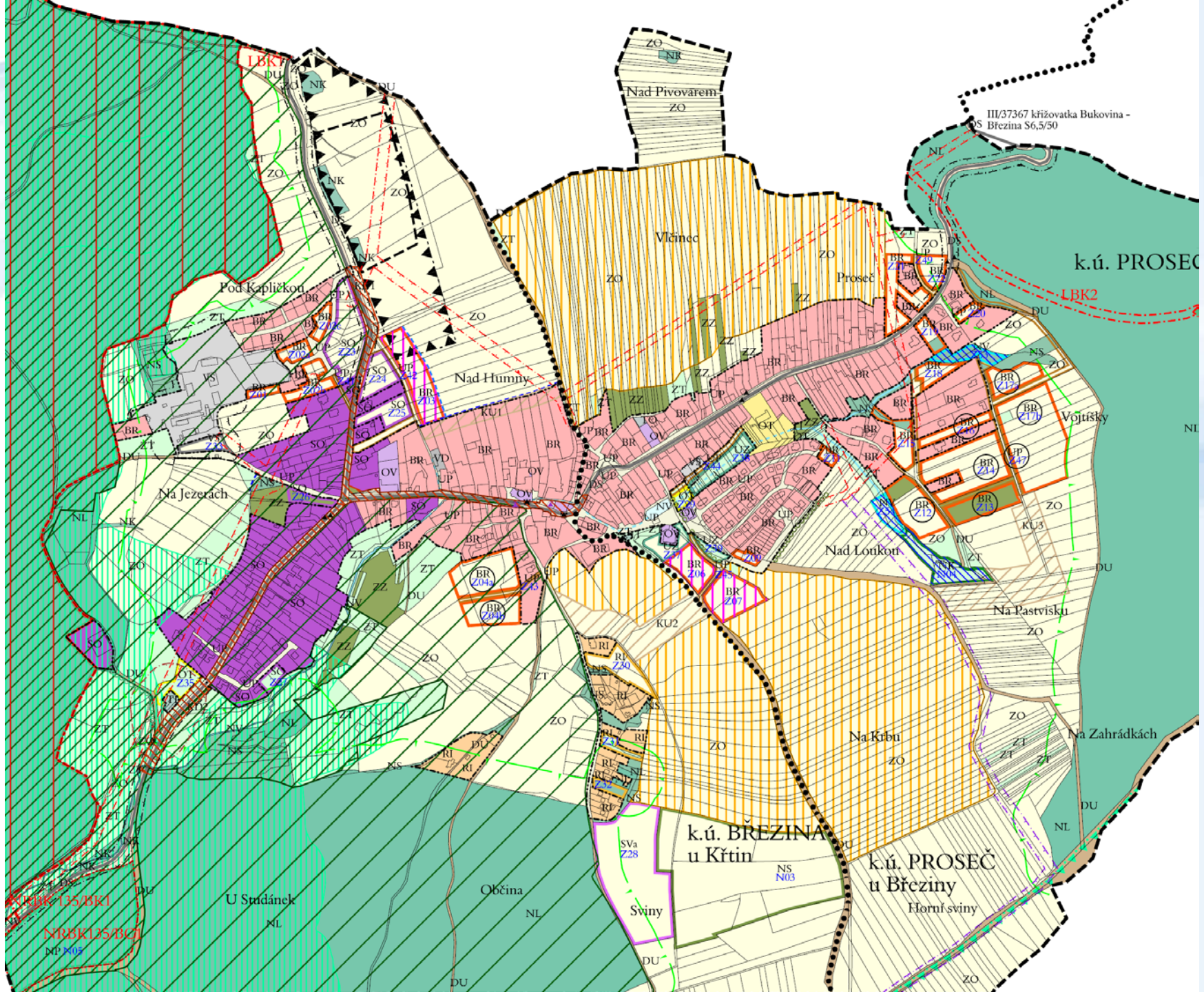
ČÁST TŘETÍ
ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

HLAVA I
CÍLE A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

§ 18 Cíle územního plánování

(1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro **příznivé životní prostředí**, pro **hospodářský rozvoj** a pro **soudržnost společenství obyvatel území** a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života **generací budoucích**.

3) Princip předběžné opatrnosti

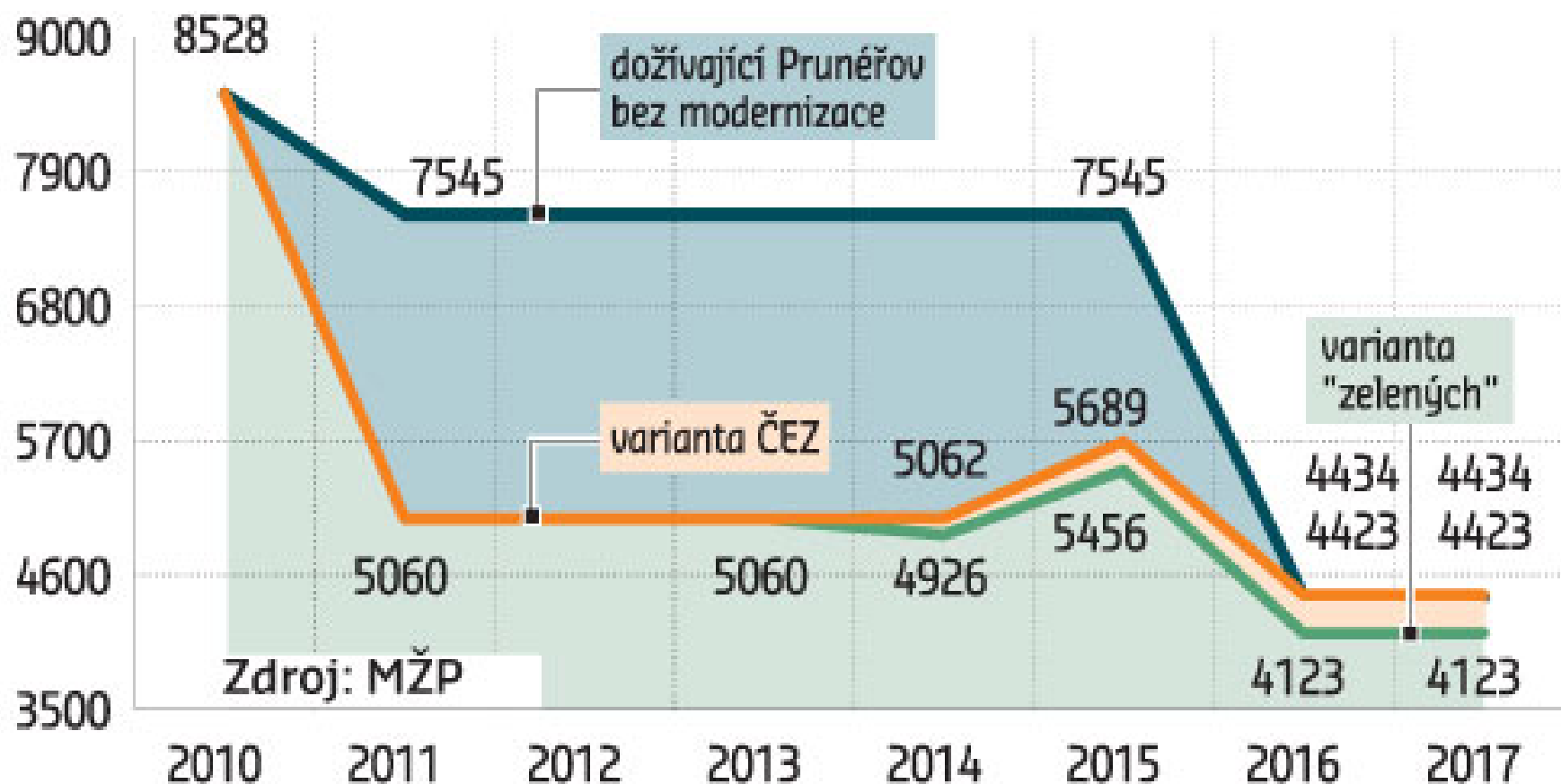
- vychází ze zásady, že opatrnost je nutno zachovávat i v případech, kdy **není jistota, jak rychle k nežádoucím jevům dojde**, či jestli k nim vůbec dojde
- v případě vědecké nejistoty se tak předpokládá použití **vhodných hodnotících postupů a preventivních opatření**
- Např. zabezpečení ochrany životního prostředí formou udržitelného využívání zdrojů je založeno na zkvalitňování znalostí o vzájemném působení biosféry, ekosystémů a lidských činností. Tyto znalosti jsou získávány zejména pomocí **podpory vědy a výzkumu**.
- Základnu principu předběžné opatrnosti tvoří **nejlepší dostupné znalosti a technologie (BAT)**

(viz následující přednáška *Princip předběžné opatrnosti*)

Tři varianty v Pruněřově

(srovnání emisí v tisících tun CO₂ za rok)

Pozn: Zdroj bez modernizace by od roku 2016 šel do útlumu.

4) Princip generační a mezigenerační odpovědnosti

- podněcuje současnou generaci k zachování a předání základních přírodních, kulturních a civilizačních hodnot budoucím generacím
- podporuje dialog mezi generacemi, usnadňuje vzájemné porozumění členů společnosti a jejich efektivní zapojení do budování otevřené společnosti.

23. 7. 2009 | poslední aktualizace: 23. 7. 2009 11:47

PLUS 50: šance pro starší ročníky na trhu práce

Obtížnou pozici lidí starších padesáti let na pracovním trhu potvrzují i statistiky. Zatímco v září minulého roku hledalo v Česku práci 92 880 lidí nad padesát let, v prosinci stoupl jejich počet na 103 063 a nyní jich je téměř 120 000. Tato vzrůstající tendence, vyhrocená krizí, je patrná v celé EU. Občanské sdružení Plus 50 chce v pracovním uplatnění starších ročníků pomáhat.

Čtěte více o: [trh práce](#)

Centrum pro výzkum
toxických látek
v prostředí

Článek

5) Princip rovných příležitostí

- slouží k dosažení cíle **sociální spravedlnosti a soudržnosti** a zakládá se na podpoře sociálního začlenění (tj. potírání případů sociální exkluze), dodržování základních lidských práv a **zachování kulturní rozmanitosti**

Aby měli stejný plat, stačí muži nižší vzdělání než ženě

27. listopadu 2013

Muž s maturitou má vyšší průměrný plat než žena s bakalářským titulem. Vyplývá to z aktuální analýzy služby Platy.cz, která porovnála průměrné platy mužů a žen podle jejich dosaženého vzdělání.

Která hypotéka je nejlevnější?

Chci nové bydlení

Chci refinancovat hypotéku

Chci hypotéku na cokoliv

Chci hypotéku bez doložení příjmů

Vyplatí se vám refinancovat?

Počáteční výše úvěru

Splatnost

5) Princip rovných příležitostí

- slouží k dosažení cíle **sociální spravedlnosti a soudržnosti** a zakládá se na podpoře sociálního začlenění (tj. potírání případů sociální exkluze), dodržování základních lidských práv a **zachování kulturní rozmanitosti**

The screenshot shows a website titled "občanská společnost - návod k použití". The navigation menu includes "právo vědět", "účast na rozhodování", "rovné příležitosti", "občan v EU", "výchova k občanství", and "filosofie". The main heading is "ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI - Dobře vychovaná žena změní dějiny málokdy!". The left sidebar contains a menu with items like "Podíl žen na rozhodování", "Rovné příležitosti a trh práce", "Vztahy v rodině", "Násilí a ženy", "Jazyk a média", and "Genderově pozitivní výuka". The main content area is titled "Rovné příležitosti" and contains the following text:

Rovnost příležitostí spočívá v první řadě v rovnosti šancí, v možnosti uplatnit se ve společnosti a dosáhnout svých práv. Mají u nás muži a ženy srovnatelné šance? Na základě mnoha údajů se lze domnívat, že rovnoprávnost má více či méně významné trhliny, před kterými často schováváme hlavu do písku a snažíme se je bagatelizovat. Přestože mužská a ženská role postupně ztrácí své striktní ohraničení a pole působnosti se stále více prolínají, ženský hlas nezní v naší společnosti dostatečně hlasitě na to, aby se efektivně řešily problémy nerovnosti mužů a žen. A co hlas mužský? Tradiční stereotypy rozhodně komplikují i postavení mužů například při péči o děti.

Smyslem těchto stránek je pojmenovat určité problémy týkající se postavení žen a mužů v naší společnosti a případně naznačit způsoby možného postupného řešení.

V oblasti Rovné příležitosti najdete:

- Konkrétní návody pro případ, že jste rozhodnuti v této otázce aktivně jednat.
- Právní vymezení problematiky. Upozorňujeme zde i na některá legislativní opatření, která jsou aplikována v rámci členských států Evropské unie.
- Odkazy na další zajímavé zdroje užitečné pro toho, kdo se rozhodne problematikou postavení žen a mužů více zabývat.
- [Příklady z praxe](#) - případové studie, které vám podrobněji přiblíží vybraná témata a kauzy.

Při uvažování o rovných příležitostech se často setkáváme s pojmy, které nejsou zcela obvyklé, ale pro pochopení dané problematiky klíčové (zejména jde o pojem gender a feminismy). Proto vám hned v úvodu nabízíme stručný [slovníček pojmů](#) – definice zde uvedené nejsou rozhodně jediné možné a v jistém smyslu jsou i pro svoji stručnost málo přesné. K prvotní orientaci je však považujeme za dostačující.

Chcete-li se na úvod dozvědět, jak se k prosazování rovných příležitostí [staví vláda ČR](#), [jak to hodnotí nevládní organizace](#) a [jaké mezinárodní úmluvy jsou v této](#)

6) Princip partnerství

- vztahy mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními subjekty musí být budovány na **bázi partnerství, a nikoli konfrontace**
- záměry TUR, včetně změny vzorců výroby a spotřeby, nelze realizovat bez **kooperačních a koordinačních aktivit** mezi veřejným sektorem, podnikatelskou sférou, nevládními institucemi, obyvatelstvem, ale i zahraničními subjekty – viz přednáška *udržitelná výroba a spotřeba*
- k úspěšné reakci na výzvy TUR patří zesílená **transparentnost a odpovědnost** všech zainteresovaných subjektů

Ekolog a poradce ministra: Kdyby úředníci dělali, co mají, D8 již mohla stát

ON-LINE Na dotazy čtenářů právě odpovídá Miroslav Patrik, šéf hnutí Děti Země, který je nově poradcem ministra dopravy Barty.

Čtěte více o: [doprava a logistika](#) | [Bárta Vít](#) | [on-line rozhovor](#)

7) Princip mezinárodní odpovědnosti

- uplatňován prostřednictvím **rozvojové spolupráce**, dodržováním přijatých závazků vyplývajících z mezinárodních dohod, úmluv a **členství v organizacích OSN či OECD**
- při sdílení globální a regionální zodpovědnosti z pozice **hospodářsky vyspělé země** je ovšem třeba respektovat zvláštní podmínky a **specifické zájmy ČR a EU**

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

aktuálně
zahraniční vztahy
události a média
ekonomika
cestujeme
vstup a pobyt
o ministerstvu

[MZV](#) > [Zahraniční vztahy](#) > Zahraniční rozvojová...

Zahraniční rozvojová spolupráce

04.01.2007 / 13:39

Česká republika projevuje solidaritu s lidmi v málo rozvinutých zemích a cítí svůj díl zodpovědnosti na řešení globálních problémů, které do značné míry souvisejí s chudobou. Zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS) je plnohodnotnou součástí zahraniční politiky ČR a přispívá k naplňování jejích cílů.

Strategickým cílem české rozvojové politiky je odstraňování chudoby a podpora bezpečnosti a prosperity prostřednictvím efektivního partnerství, které umožní chudým a málo rozvinutým zemím realizovat jejich rozvojové

8) Princip rozmanitosti

- je předpokladem UR nejen v přírodě, ale v celé společnosti, se zvláštním zřetelem na **různorodost kultury**
- rozmanitost podporuje rozvoj zdravé společnosti, volného trhu myšlenek, otevřenost demokratických procesů i občanskou participaci na veřejném životě

„Kulturní rozdíly mají i výhody“

Aktuality Rady vlády pro udržitelný rozvoj

26. 4. 2016 10:33

Informace o přípravě strategického dokumentu Česká republika 2030

Česká republika 2030 bude strategický dokument stanovující dlouhodobé priority rozvoje České republiky, které pomohou zvýšit kvalitu života v ČR pro současné i budoucí generace. Dokument naváže na Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, který vláda schválila v roce 2010.

Od roku 2010 se kontext udržitelného rozvoje značně proměnil, na váze nabyly problémy spojené s klimatickou změnou a ubývajícími přírodními zdroji, dále se prohloubily nerovnosti mezi státy i uvnitř nich a do popředí se nově dostala otázka zajištění kvality života, spíše než hospodářského růstu jako primárního cíle. V reakci na výše zmíněné měl být [SRUR](#) aktualizován do 31. prosince 2015, ale s ohledem na přijetí globálního rozvojového rámce summitem OSN v New Yorku v září 2015 a na změnu gestora agendy udržitelného rozvoje (nově předseda vlády ve spolupráci s ministrem životního prostředí) byl termín aktualizace strategického dokumentu stanoven na základě usnesení vlády z 29. července 2015 č. 622 do 31. prosince 2016.

Zadání pro aktualizaci bylo specifikováno v první polovině roku

Rada vlády pro UR - RVUR

- poradní, iniciační a koordinační orgán vlády ČR pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení
- předsedou RVUR je předseda vlády ČR
- výkonný místopředseda je ministr životního prostředí,
- místopředsedy jsou ministr PaO a ministr PaSV

Rada při své činnosti:

- navrhuje opatření ke sladění **dlouhodobých záměrů a cílů se střednědobými a krátkodobými** v souladu s principy UR
- sleduje a vyhodnocuje **globální jevy a rozvojové příležitosti**

Členové RVUR

